

**Universitatea „Ștefan cel Mare” Suceava
Facultatea de Istorie și Geografie
Catedra de Geografie**

**Îndrumar pentru redactarea, susținerea și
prezentarea lucrării de licență**

2009

Cuprins

Introducere	3
Capitolul 1 <i>Structura lucrării de licență</i>.....	4
Capitolul 2 <i>Recomandări pentru redactarea lucrării de licență</i>.....	6
Capitolul 3 <i>Recomandări pentru prezentarea lucrării de licență</i>	8
Capitolul 4 <i>Model de evaluare a lucrării de licență de către cadrul didactic îndrumător și de către Comisia de licență</i>.....	9
Anexe	10

Introducere

În conformitate cu *Metodologia de organizare și desfășurare a examenului de licență* la Facultatea de Istorie și Geografie a Universității „Ștefan cel Mare” Suceava¹, examenul de licență constă în **prezentarea și susținerea lucrării de licență**.

Fiecare student al Facultății de Istorie și Geografie are **obligatia** de a-și alege tema lucrării de licență și cadrul didactic coordonator, respectând, pe parcursul elaborării și prezentării lucrării, cerințele impuse de acesta.

Termenul limită pentru alegerea temei:

- Începutul semestrului al IV-lea;
- Document/accept la secretara catedrei;

Prezentul **Îndrumar pentru redactarea și susținerea lucrării de licență** este un document adoptat de către Catedra de Geografie, având următoarele obiective:

- schițarea cadrului general de elaborare a lucrărilor de licență;
- înlesnirea procesului de redactare corectă de către studenți/absolvenți a lucrării de licență;
- creșterea nivelului calitativ al lucrărilor de licență;
- evaluarea unitară și obiectivă a absolvenților care își susțin lucrarea de licență.

Prezentul **Îndrumar** va fi utilizat ca instrument de lucru al Catedrei de Geografie, începând cu sesiunea de licență iunie 2009.

Îndrumarul, împreună cu anexele utilizate pentru redactarea lucrării de licență, va fi publicat pe site-ul Facultății de Istorie și Geografie (<http://www.atlas.usv.ro>) și va fi adus la cunoștință de către cadrele didactice conducătoare tuturor studenților/absolvenților pe care acestea îi îndrumă.

¹ Metodologia, elaborată de Universitatea „Ștefan cel Mare” și supusă anual aprobării Ministerului, poate fi consultată la adresa: <http://www.atlas.usv.ro>, meniul „diplome”.

Capitolul 1

Structura lucrării de licență

Lucrarea de licență este structurată pe capitole și include următoarele elemente **obligatorii**:

- a. *Copertă/Pagină de titlu* – informațiile care trebuie să apară pe coperta lucrării de licență sunt prezentate în Anexa 1;
- b. *Declarație standard* – lucrarea de licență va conține o declarație pe propria răspundere a absolventului, datată și **semnată în original**, din care să rezulte că lucrarea îi aparține, nu a mai fost niciodată prezentată și nu este plagiată. Conținutul declarației este prezentat în Anexa 2, iar șablonul poate fi descărcat de pe site-ul Facultății de Istorie și Geografie;
- c. *Cuprins* – lucrarea de licență va avea un cuprins care să conțină titlurile tuturor capitolelor și subcapitolelor, însoțite de numărul paginii la care începe fiecare capitol/subcapitol (a se vedea exemplul din Anexa 3). Între capitole trebuie să existe o legătură logică, iar conținutul să reprezinte o structură bine încheată. Problemele urmează a fi distribuite pe capitole și subcapitole în așa fel, încât să rezulte o lucrare echilibrată. Se va urmări ca titlurile lor să nu coincidă cu titlul propriu-zis al lucrării;
- d. *Lista figurilor și lista tabelor* – în cazul în care lucrarea de licență conține abrevieri, figuri (imagini, grafice) și/sau tabele, acestea vor fi prezentate, imediat după cuprins, sub forma unor liste (separat pentru figuri și tabele) care conțin numele fiecărui element și numărul paginii la care se află acesta (a se vedea exemplul din Anexele 4 și 5);
- e. *Introducere* – aceasta va conține importanța, actualitatea problemei; motivația alegerii subiectului cercetării; obiectul de studiu al lucrării; aportul științific al predecesorilor (istoriografia problemei); obiectivele studiului; metodologia folosită; noutatea științifică a lucrării; izvoarele cercetării; însemnătatea științifică și practică a studiului; limitele lucrării (lipsa accesului la unele surse bibliografice de referință, inaccesibilitatea izvoarelor etc.); ajutorul primit, de la cine și în ce mod. Introducerea nu se numerotează ca și capitol;
- f. *Capitole* – lucrarea de licență va conține, cu aproximație, între 3 și 6 capitole, numerotate crescător, cu cifre romane fiecare având, în partea finală, o secțiune de *concluzii*, secvențiale/parțiale, care să sintetizeze informațiile și/sau rezultatele prezentate în cadrul aceluși capitol. Se va acorda atenție deosebită stilului folosit pe parcursul redactării lucrării. În studiile științifice nu este acceptat stilul bombastic, poetic, patriotard, emotiv, xenofob, revanșard etc., ci trebuie preferată expunerea clară, sobră, academică. Lucrarea urmează a fi redactată în mod original, evitându-se utilizarea prin copiere a frazelor autorilor din care s-a preluat materialul (cu excepția citatelor, redactate și indicate ca atare);
- g. *Concluziile finale ale lucrării* – în această parte a lucrării de licență se regăsesc cele mai importante concluzii din întreaga lucrare, opinia personală privind

rezultatele obținute în cercetare, precum și potențialele direcții viitoare de cercetare legate de tema abordată. Concluziile finale nu se numerotează ca și capitol;

- h. *Bibliografia* – este ultima parte a lucrării și va conține lista tuturor surselor de informație utilizate de către absolvent pentru redactarea lucrării de licență. Lucările vor fi puse în ordine alfabetică după modelul de scriere utilizat în Analele Universității Suceava, secțiunea Geografie. Bibliografia nu se va numerota ca și capitol al lucrării.
- i. *Anexe* (dacă este cazul) – acestea apar într-o secțiune separată, care nu se numerotează ca și capitol. Fiecare anexă se va menționa, cel puțin o dată, în textul lucrării. Anexele se numerotează crescător (Anexa 1, Anexa 2, etc.);

Capitolul 2

Reguli de redactare a lucrării de licență

Formatul întregii **lucrări** este A4, numărul de pagini fiind, cu aproximație între 50 și 100, cu următoarele elemente:

- a. *Marginile paginii* – se vor utiliza următoarele valori pentru marginile paginii (Page Setup -> Margins):
 - stânga: 3,5 cm;
 - dreapta: 1,5 cm
 - sus: 2 cm
 - jos: 2 cm
- b. *Spațiere între rânduri* - textul va respecta o spațiere între rânduri de 1,5 linii (Format->Paragraph->Line spacing-> 1,5 lines);
- c. *Alinierea textului în cadrul paragrafelor* - textul din cadrul paragrafelor normale va fi aliniat între marginile din stânga și dreapta (*justified*). Primul rând al fiecărui paragraf va avea o indentare de 1,5 cm (Format-> Paragraph-> Indentation-> Left). Excepție fac titlurile capitolelor, care vor fi alinate centrat, precum și etichetele tabelelor și figurilor (a se vedea explicațiile de mai jos);
- d. *Font* – fontul utilizat pentru redactare va fi Times New Roman, cu dimensiunea de 12 puncte, utilizând **diacriticele** specifice limbii în care este redactată lucrarea (ă, ș, ț, î, â - pentru limba română);
- e. *Numerotarea paginilor* - numerotarea paginilor se face începând cu pagina de titlu, până la ultima pagină a lucrării, dar numărul paginii apare doar începând cu **Introducerea**. Numărul de pagină se inserează în subsolul paginii, centrat;
- f. *Antetul paginii* – va apare pe fiecare pagină începând cu introducerea și va conține numele absolventului (în stânga) și titlul capitolului (în dreapta);
- g. *Tabele* – tabelele se numerotează cu două cifre, prima reprezentând numărul capitolului, iar cea de a doua reprezentând numărul tabelului din capitolul respectiv. Fiecare tabel are număr și titlu, care se menționează deasupra tabelului, aliniat la marginea din dreapta. Dacă este cazul, sursa datelor se precizează sub tabel, aliniat între marginile din stânga și dreapta (*justified*), indicând în mod obligatoriu numele autorului(lor), lucrarea (cartea, articolul, studiul), locul, editura, anul, pagina sau adresa de Internet completă;
- h. *Figuri* - figurile (aici sunt incluse hărți, schițe, imagini, grafice, capturi de ecran) se numerotează ca și tabelele, cu două cifre, prima reprezentând numărul capitolului, iar cea de a doua fiind numărul figurii din capitolul respectiv; fiecare figură are număr și titlu, care se menționează sub figură, centrat; dacă este cazul, sursa figurii se indică pe rândul imediat următor, *justified*, indicând numele autorului(lor), lucrarea (cartea, articolul, studiul), editura, anul, pagina sau adresa de Internet completă;
- i. *Citarea în text* se va face prin trimiteri în paranteză, de genul: (V. Băcăuanu, 1978, p. 18)
- j. *Menționarea autorilor în text* - se face prin indicarea prenumelui și a numelui acestora și a anului publicării, urmând ca datele complete ale lucrării să fie redată și identificabile în lista bibliografică finală.

k. *Bibliografia* - se structurează pe următoarele paliere:

I. Izvoare și instrumente de lucru

I.1. Instrumente de lucru (bibliografii, dicționare, enciclopedii etc.)

I.2. Izvoare inedite (arhive, manuscrise etc.), hărți, atlase vechi și noi

I.3. Izvoare inedite:

I.3.1. izvoare documentare

I.3.2. izvoare narative

I.3.3. resurse electronice (Internet)

II. Periodice

III. Lucrări generale

IV. Lucrări speciale

Bibliografia va cuprinde toate sursele consultate (valorificate sau nu în cadrul aparatului critic) de către autorul studiului. Lucrările incluse în bibliografie sunt ordonate în ordine alfabetică (numele și prenumele autorului sau autorilor); pentru același autor – ordinea cronologică; lucrări colective – cu asterisc (***) , cronologic.

Imprimarea tuturor paginilor lucrării se va realiza pe ambele fețe ale fiecărei foi. Candidatul va preda, alături de exemplarul imprimat, **versiunea electronică a studiului** (pe CD sau DVD, în plic) care să cuprindă și un rezumat în limba română (1 pagină A4) al lucrării de licență (Anexa 7).

Recomandări: un exemplar (printat sau versiunea electronică) – la autor
un exemplar – la conducătorul științific (dacă solicită).

Capitolul 3

Reguli de prezentare și susținere a lucrării de licență

Prezentarea lucrării de licență în fața comisiei de examinare este cel puțin la fel de importantă ca și redactarea acesteia. Nota finală obținută de către absolvent reprezintă atât **rezultatul evaluării lucrării de către cadrul didactic conducător** (evaluare consemnată într-un referat semnat în original), cât și **rezultatul evaluării comisiei**, în urma prezentării și susținerii acesteia de către absolvent.

Reguli de prezentare și susținere a lucrării de licență:

- a. *Momentul și locul prezentării:* absolvenții vor fi anunțați prin afișare de către secretariat asupra datei, orei și sălii în care își vor putea susține lucrarea de licență în fața comisiei. Neprezentarea absolventului la data, ora și locația stabilite poate atrage eliminarea acestuia din examenul de licență. Cadrul didactic conducător va putea însoți absolventul în fața comisiei;
- b. *Prezentare în PowerPoint:* absolventul își va susține rezultatele cercetării realizate cu ajutorul unei prezentări multimedia concepute în PowerPoint;
- c. *Timp aproximativ de prezentare:* 10 minute;
- d. *Întrebări:* membrii comisiei pot adresa absolventului întrebări referitoare la lucrarea de licență, metodologia și resursele folosite;

Recomandări pentru realizarea prezentării multimedia:

- prezentarea va conține între 8 și 16 diapozitive (slide-uri);
- existența obligatorie a unui slide de titlu, care va conține, cel puțin, titlul lucrării, numele absolventului și numele cadrului didactic coordonator;
- 1-2 slide-uri despre cuprinsul lucrării;
- 1 slide ce va cuprinde cuvintele cheie (cu ajutorul acestuia se vor prezenta cele menționate în introducerea lucrării de licență);
- 6-10 slide-uri cu text, tabele, figuri (cu ajutorul acestora se vor prezenta acele aspecte ale lucrării ce se doresc a fi comunicate comisiei);
- 1-2 slide-uri pentru concluzii
- slide-urile nu vor conține prea mult text (maximum 10 linii a câte 10 cuvinte fiecare), iar **absolventul nu va citi informația de pe diapozitiv**, ci doar o va comenta, selectiv.

Capitolul 4
Evaluarea lucrării de licență

În vederea evaluării unitare a lucrărilor de licență, s-au întocmit următoarele grile de evaluare:

Grilă de evaluare a lucrării de către cadrul didactic îndrumător:

Nr. crt.	Criteriu de evaluare	Punctaj maxim
1.	Modul în care studentul a reușit să valorifice sursele de documentare utilizate	2 puncte
2.	Evaluarea calității lucrării/cercetării întreprinse	4 puncte
3.	Respectarea regulilor de structurare a lucrării conform prezentului Îndrumar	0,5 puncte
4.	Respectarea regulilor de redactare a lucrării conform prezentului Îndrumar (cu accent pe modul de tratare a referințelor bibliografice și a cercetărilor personale de teren)	1,5 puncte
5.	Calitatea și originalitatea materialelor ilustrative (hărți, schițe, diagrame, fotografii, tabele)	2 puncte

Grilă de evaluare a lucrării de către membrii comisiei:

Nr. crt.	Criteriu de evaluare	Punctaj maxim
1.	Modul în care au fost valorificate sursele de documentare	1 punct
2.	Evaluarea calității lucrării/cercetării întreprinse	2 puncte
3.	Respectarea regulilor de structurare a lucrării conform prezentului Îndrumar	1 punct
4.	Respectarea regulilor de redactare a lucrării conform prezentului Îndrumar (cu accent pe modul de tratare a referințelor bibliografice și a cercetărilor personale de teren)	1 punct
5.	Calitatea și originalitatea materialelor ilustrative (hărți, schițe, diagrame, fotografii, tabele)	2 puncte
6.	Susținerea lucrării și răspunsurile la întrebările comisiei	3 puncte

Anexe

În continuare prezentăm șabloane pentru următoarele documente:

Anexa 1: Coperta lucrării de licență

Anexa 2: Declarație standard privind originalitatea lucrării

Anexa 3: Exemplu de cuprins

Anexa 4: Exemplu pentru lista de figuri și lista de tabele

Anexa 5: Șablon pentru rezumat

Precizăm faptul că aceste șabloane pot fi descărcate de pe site-ul Facultății de Istorie și Geografie și pot fi utilizate de către absolvenți în procesul de redactare a lucrării de licență.

UNIVERSITATEA „ȘTEFAN CEL MARE” SUCEAVA

FACULTATEA DE ISTORIE ȘI GEOGRAFIE

SPECIALIZAREA

LUCRARE DE LICENȚĂ

(TITLUL LUCRĂRII)

Conducător științific,
Titlu, Prenume, Nume

Absolvent,
Prenume, Nume

Suceava

Anul

.....

DECLARAȚIE

Subsemnatul / Subsemnata _____,
absolvent/absolventă al/a Facultății de Istorie și Geografie, specializarea
_____ declar pe propria
răspundere că lucrarea de licență cu titlul „_____”
_____” este rezultatul muncii mele, pe baza cercetărilor
mele și pe baza informațiilor obținute din surse, inclusiv de pe Internet, care au fost citate și
indicate, conform normelor științifice și etice, în note și în bibliografie. Declar că nu am folosit
în mod tacit sau ilegal munca altora și că nici o parte din lucrare nu încalcă drepturile de
proprietate intelectuală ale cuiva, persoană fizică sau juridică. Declar că lucrarea nu a mai fost
prezentată sub această formă vreunei instituții de învățământ superior din țară sau străinătate în
vederea obținerii unui grad sau titlu didactic ori științific.

Suceava, *data*

Absolvent, (*Prenume, Nume*)

(semnătura în original)

Cuprins

Introducere	3
Capitolul 1. Așezarea geografică și limitele/particularități geografice.....	10
1.1.....	10
1.2.....	13
1.3	17
1.4.....	20
Capitolul 2. Cadrul natural (geologie, relief, hidrografie, climă, vegetație, soluri etc.).....	25
2.1.....	25
2.2.....	28
2.3.....	35
Capitolul 3 Populația/Tipuri de peisaje geografice.	39
3.1.....	39
3.2.....	43
3.3.....	48
3.4	56
Capitolul 4 Obiective turistice/Mișcări turistice.	60
4.1.....	60
4.2.....	65
4.3.....	69
4.4.....	72
4.5.....	77
Concluzii	80
Anexe (dacă există)	83
Bibliografie	85

Atenție!

* Capitolele vor fi specifice pentru tipul de lucrare ales: geografie fizică, geomorfologie, hidrologie, turism, climatologie, populație, geografie economică. Structura va fi discutată detaliat cu fiecare conducător științific al lucrării de licență.

Lista figurilor

<i>Figura 1.1: Așezarea geografică și limitele</i>	11
<i>Figura 1.2: Particularități geografice</i>	43
<i>Figura 2.1: Relieful</i>	27
<i>Figura 3.1: Evoluția numerică a populației</i>	44
<i>Figura 3.2: Structura populației</i>	57
<i>Figura 4.1: Tipologia așezărilor umane</i>	70

Lista tabelelor

<i>Tabel 1.1: Poziția ocupată de arealul de studiu în context general</i>	18
<i>Tabel 2.1: Repartizarea zonei la nivel național</i>	29
<i>Tabel 3.1: Evoluția numerică a populației pe intervalul 1990-2009</i>	47
<i>Tabel 4.1: Produsul intern brut în Europa celor 25</i>	62
<i>Tabel 4.2: Evoluția așezărilor umane</i>	70
<i>Tabel 4.3: Evoluția activităților industriale</i>	77

